

Predikan i Kindaholms församling 2018 av Tobias Bäckström

1 sönd. i fastan

"Prövningens stund"

1 Mos 16:1-13

Hebr 4:14-16

Matt 4:1-11

Ps: 145, 738, 45, 249

Ordet frestelse är ett gammalt religiöst ord som används i alla möjliga sammanhang. Mest kanske det används i samband med godsaker, kakor och bakverk. "Får jag fresta med en kaka?" kanske vi har sagt vid något tillfälle.

Gammalt har ordet mer med *prövning* att göra. Att bli *frestad* är att bli *testad*. Det var en *påfrestande* människa, säger vi om någon som går en på nerverna.

Vi har nog alla erfarenhet av stunder då vi blivit prövade och efteråt lärt oss något om vilka vi är, och vi kanske insåg att vi inte riktig var de vi önskade att vi vore.

När Jesus fördes ut i öknen för att prövas var det just för att hans identitet skulle testas. Precis innan hade han blivit döpt av Johannes och under dopet öppnades himlen och en röst hördes: "Detta är min älskade son".

Verkligen?! Skulle han vara Guds Son? Det är det som djävulen vill testa: "Om du är Guds son, så förvandla dessa stenar till bröd!"

Det luriga med frestelser är att det inte alltid är det som *tills synes* är gott som är det rätta, och det är också det som är en del av prövningen. Att förvandla sten till bröd, hur kan det vara ett fel, särskilt som han nu var hungrig efter 40 dagars fasta?

Det är inte alltid lätt att veta vad ett test går ut på. Det är som när en psykolog som vill testa hur bra en grupp är på att samarbeta och ger dem ett svårt uppdrag att genomföra. Gruppen tror att det är uppdraget som är testet, medan det verkliga testet är alltså att se hur de samarbetar för att lösa detta.

Det är lite på samma sätt med brödfrestelsen. Till synes handlar det om ifall Jesus, om han som Guds son, har förmågan att förvandla sten till bröd. Men det verkliga testet är något annat, det handlar om vad vi människor är. Om vi enbart är kropp och alltså bara behöver bröd för att leva. Eller om vi människor också är andliga varelser, skapade till Guds avbild och som därför också behöva leva av varje ord som utgår ut ur Guds mun.

Likaså med mirakelräddningen, när Jesus blev uppmanad att kasta sig ut från tempelmuren för att låta sig räddas mirakulöst inför folkets häpna blickar. Jesus gjorde ju många under, men de hade alltid ett syfte. Han botade sjuka och mättade hungriga, de var aldrig en spektakulär show i syfte att dra uppmärksamheten till sig.

Frestelsen till makt var den sista och yttersta frestelsen. Även den frestelsen handlar om något till synes gott. För tänk om du var statsminister, eller ännu hellre: diktator! Tänk vad mycket

bra saker du skulle kunna utföra! Du skulle kunna ställa allt tillrätta, låta alla förtryckta få ut sin rätt. Makt kan man ju använda för att göra goda saker. Ja, så har många diktators bana börjat, och så slutar det med att makten har fått ett eget syfte, makten i sig har blivit viktigare än vad man kan göra med den. Makt korrumperar gradvis människan till att bli mer och mer omänsklig.

Detta var alltså de frestelser som Jesus blev utsatt för. När Gud blev människa var de en poäng att han skulle erfara samma saker som vi. Han blev trött, hungrig och törstig. Han var sjuk ibland. Hade han inte varit med om allt detta hade han inte varit en av oss på riktigt. Därför blev han också frestad, eftersom vi blir det.

För det blir vi ju. De frestelser som beskrivs här kan ses som ett mönster för vad frestelser handlar om. Något till synes gott, men som i längden inte är det. Frestelser handlar mycket om att ta genvägar, att välja den enkla utvägen. Att vinna kortsiktiga fördelar på andras bekostnad och sätta sig själv i centrum. Hur ser vi på andra människor, finns de till för oss eller har de sitt eget syfte? Betraktar vi andra människor som medel för vår egen lycka?

Vi blir alla frestade, och en frestelse handlar som sagt sällan om något direkt ont. Det är det som är det luriga, det som är uppenbart ont utgör sällan en frestelse för oss. Här handlar det om att genomskåda sina motiv. Vi kanske eftersträvar makt med motiveringen att vi skulle kunna göra gott med den makten, åtminstone är det det som vi intalar oss själva. Men väljer vi att vara ärliga mot oss själva hittar vi en rad andra motiv som finns med i bilden.

En frestelse blir en prövning, ett test för oss. Genom sådana här prövningar ökar vår självkänedom. Vi lär oss något om oss själva, och kanske vi lär oss mest när vi faller för frestelsen, när vi misslyckas. En person som aldrig skulle bli utsatt för någon frestelse, en sådan skulle kanske tro om sig själva att han eller hon är oövervinnelig. När vi faller för en frestelse blir vi nedtagna till jorden, om inte annat så ökar vår ödmjukhet och vi får större förståelse för andra människors svaghet.

Ja, vi människor faller för frestelser, vi misslyckas ofta i prövningen, något som kanske i sig är en del i livets skola.

Men Jesus föll inte. Han blev människa som vi, men inte riktigt som vi. Han var den fullkomliga människan, den sanna människan. Han var prototypen för det sant mänskliga. Där vi misslyckas, där lyckas han. Där vi faller, där står han.

Vi brukar säga att Jesus dog för oss och för våra synder, och det är naturligtvis sant. Men det är också så att han *levde* för oss. Han levde det sanna mänskliga livet i vårt ställe. När vi faller för frestelser och Jesus stod emot, då får vi tänka att Jesus gjorde detta i mitt ställe, för min skull. Han är den människan som du och jag borde han ha varit. Han dog för dig, men framför allt levde han för dig.